

Ovdje opisani postupci i mjere za štednju vode u kućanstvu zapravo zahtijevaju promjenu svakodnevnih navika korisnika javnih vodoopskrbnih sustava i ne uključuju posebne tehničke mjere i postupke.

KUĆANSKI POSLOVI

1. Kod pranja posuđa ne puštajte vodu da teče. Radije napunite sudoper ili odgovarajuću posudu u kojoj ćete posuđe oprati.
2. Perilicu posuđa i perilicu rublja uključujte samo kad su pune.
3. Ako kupujete nove kućanske aparate raspitajte se o zapremnini perilica i njihovoj efikasnosti. Također provjerite specifičnu potrošnju perilice koja se označava s l/kg rublja.
4. Namačite prljavo posuđe prije pranja umjesto da isto perete pod mlazom vode dok ih čistite.

Opis mjere

OSOBNA HIGIJENA

5. Skratite vrijeme tuširanja na ispod 5 minuta.
6. Pri pranju zubi ne dozvolite da voda cijelo vrijeme curi. Na taj se način može uštedjeti čak 10-25 litara vode.
7. Testirajte Vaš tuš. Ako tuš može napuniti posudu od 5 litara manje od 30 sekundi sasvim sigurno doprinosi rasipanju vode.
8. Instalirajte štedljive vodokotliće umjesto svojih starih koji mogu zalijevati WC školjku sa 5 l umjesto 9 ili 10 litara. Ovo učinite svakako ako je Vaš vodokotlić stariji od 1993. godine.
9. Stavite s vremena na vrijeme vodotopivu boju u svoj vodokotlić. Ukoliko boju primijetite u WC školjci, vodokotlić ima gubitke. Utvrdite i uklonite uzrok curenja.
10. Zatvorite otvor u kadi prije nego počnete s podešavanjem temperature vode za kupanje.
11. Zamijenite brtve na svojim pipama koje kaplju. Jednostavno je i jeftino.
12. Naučite svoju djecu da zatvaraju pipe nakon svake uporabe.
13. Instalirajte posebne tuš slušalice s unutarnjom aeracijom. Lako se instaliraju, a uštede su značajne.
14. Ugradite perlatore (aeratore) na sve vaše pipe.
15. Na tuš s aeracijom (niskoprotočni tuš) instalirajte i ventil za zatvaranje. Tako ćete uvijek imati idealnu temperaturu vode koju ste si podesili na početku tuširanja.
16. Zatvorite vodu kada šamponirate kosu.
17. Zatvorite vodu dok se brijete.
18. Kupajte svoje kućne ljubimce vani na području koje treba vodu (npr. u vrtu).

UPORABA ZA HRANU I PIĆE

19. Ljeti čuvajte boce s vodom u frižideru umjesto da otvarate slavinu i puštate da voda teče da bi bila hladna.

20. Kocke leda koje su Vam slučajno ispale dok ste punili čaše s pićem ne bacajte. Stavite ih u lončice s Vašim kućnim biljkama.
21. Za pripremu hrane koristite mikrovalne pećnice i posuđe za kuhanje pod tlakom ("ekspres lonac", a neki ga zovu i "pretis lonac").
22. Pri kuhanju odaberite odgovarajuću veličinu posude ovisno o količini jela. Kuhanje u velikim posudama troši više vode nego vam je potrebno.

INSTALACIJE

23. Ako imate individualni vodomjer redovito ga baždarite i redovito zapisujte mjesečnu i tjednu potrošnju vode u vašem kućanstvu.
24. Ako provjeravate curenje ili kapanje kućnih instalacija, a imate vrt i okućnicu, ne zaboravite provjeriti i vanjske instalacije (slavine, pipe, crijeva i slično).
25. Utvrdite i zapamtite lokaciju glavnog ventila kojim zatvarate vodu u cijelom stanu ili kući. Tako ćete uštedjeti stotine litara vode i spriječiti veću štetu na pokućstvu ako dođe do puknuća cijevi.
26. Izolirajte dovodne cijevi vrele vode. Tako štedite energiju potrebnu za zagrijavanje, a pri istjecanju je potrebno manje vremena (time i manje vode) da iz pipe počne teći topla voda.
27. Odmah nazovite komunalno poduzeće ako vidite na javnim površinama istjecanje vode na hidrantima, puknutim cjevovodima ili slično.

Opis mjere

VRT I OKUĆNICA

28. Kada perete automobil u svom dvorištu, činite to na travi. Tako ćete istovremeno zalijevati i travnjak.

Opis mjere

29. Ako čistite svoj akvarij, staru vodu iskoristite za zalijevanje vrta ili kućnog ukrasnog bilja. Voda iz akvarija bogata je fosforom i dušikom i zapravo predstavlja besplatno gnojivo.
30. Koristite raspršivače za veće površine trave. Manje nezalivene površine možete kasnije zaliti ručno i tako izbjeći rasipanje vode.
31. Zalijevajte travnjak samo kada je to potrebno. Evo jednostavnog trika kako znati kada je potrebno. Prošetajte preko svoga travnjaka i ako ne primijetite otiske stopala (cipela) vrijeme je za zalijevanje.
32. Svoj vrt i travnjak zalijevajte samo ako nisu proglašene mjere redukcije vode.
33. Sačuvajte vodu od ispiranja ruku i iskoristite istu za zalijevanje kućnih ukrasnih biljaka.
34. Ako koristite gnojivo za poboljšanje rasta vaših biljki uzmite u obzir da to zahtjeva povećanje količine vode za zalijevanje. Koristite gnojivo u minimalnim količinama koje su potrebne za rast biljaka.
35. U vaš vrt sadite biljke koje ne trebaju puno vode za svoj rast.
36. Ako imate priliku, skupljajte kišnicu za zalijevanje biljaka u vašem vrtu.
37. Svaki dan učinite nešto čime štedite vodu. Iako je ušteda možda mala, svaka uštedena litra je vrijedna!

Prosječna jedinična vodoopskrbna norma (potrošnja) procijenjena je iskustveno i iznosi 150 l/st/dan (skraćena oznaka za "litara po stanovniku na dan").

Uštedom kroz sprječavanje kapanja, curenja i neracionalnog korištenja vode možete uštedjeti oko 30 l/st/dan .

Ugradnjom bolje tehnike (kućanskih aparata, aeratora, regulatora tlaka i slično) možete uštedjeti dodatnih 30 l/st/dan .

Vaša ukupna ušteda vode može dosegnuti do 60 l/st/dan. Za godinu dana tako štedite oko 22.000 litara vode po osobi u kućanstvu.

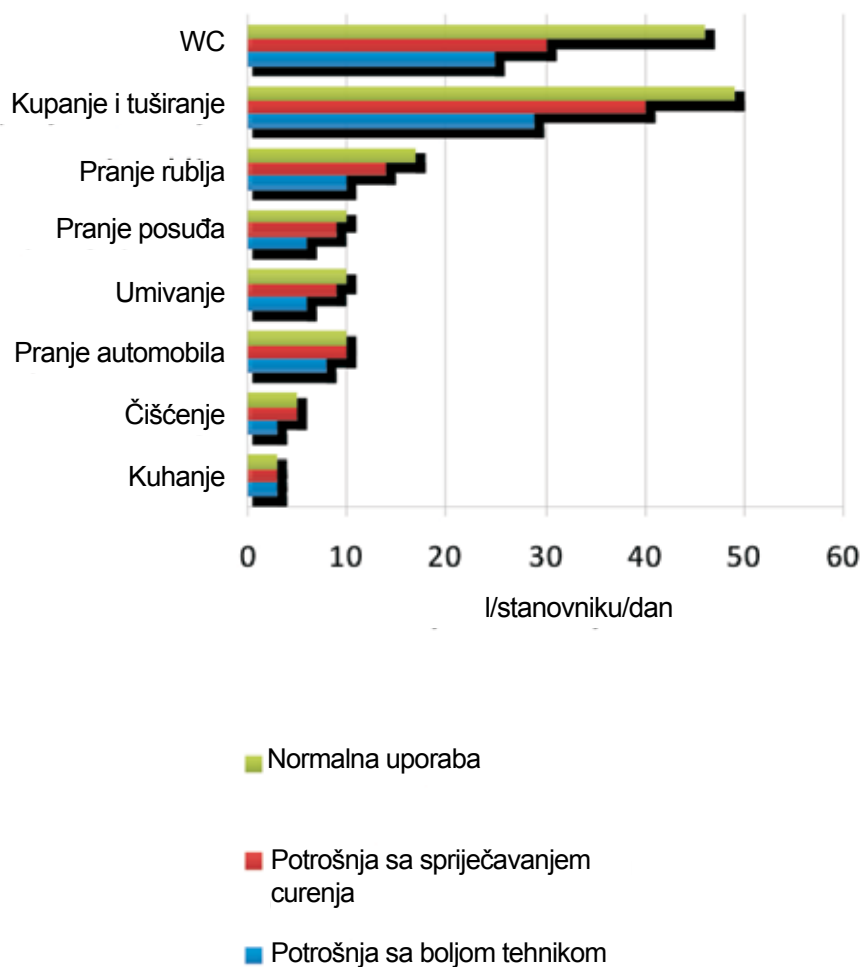

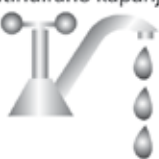

Uz cijenu kubika vode u iznosu 14,151 kn/m³ (s PDV-om) na dan 16.6.2013. u Zagrebu, ukupne godišnje uštede iznose cca 245 kn po članu kućanstva.

Uštede

**Procedura za
provođenje
mjere**

Za gore navedene mjere i savjete nisu potrebni projekti, dozvole, ni odobrenja. Također, nije potrebno ishođenje i izrada bilo kakve dokumentacije. Većina mjera podrazumijeva samo promjenu navika i ponašanja i ne podrazumijeva bilo kakve troškove provedbe.

Grafički prikaz

		LITARA	KUNA
 Jedna kap u sekundi	Za minutu	0,0035	
	Za sat	0,2100	
	Za dan	5,1000	0,1
	Za mjesec	157,0000	2,2
	Za godinu	1.880,0000	26,6
 Dvije kapi u sekundi	Za minutu	0,0115	
	Za sat	0,70000	
	Za dan	17,0000	0,2
	Za mjesec	510,0000	7,2
	Za godinu	6.115,0000	86,5
 Kontinuirano kapanje	Za minutu	0,075	
	Za sat	4,540	
	Za dan	108,500	1,5
	Za mjesec	3.292,00	46,6
	Za godinu	39.500,00	558,9
 Debljina mlaza 1,5 mm	Za minutu	0,26	
	Za sat	15,80	
	Za dan	380,00	5,4
	Za mjesec	11.517,00	163,0
	Za godinu	138.200,00	1.955,7
 Debljina mlaza 3 mm	Za minutu	0,83	
	Za sat	50,00	
	Za dan	1.180,00	16,7
	Za mjesec	35.625,00	504,3
	Za godinu	427.550,00	6.050,2
 Debljina mlaza 5 mm	Za minutu	1,35	
	Za sat	81,50	
	Za dan	1.955,00	27,7
	Za mjesec	59.292,00	839,1
	Za godinu	711.500,00	10.068,5

Cijena vode pri izračunu gubitka uzeta je 14,151 kn/m³ (s PDV-om), koja odgovara cijeni kubika vode u Zagrebu na dan 16.6.2013., a uključuje cijenu vode i odvodnje.

Urednica: dr.sc. Vlasta Zanki

Autor: Mario Obrdalj

Asistenti: Vanja Lokas, Sanja Horvat, Branislav Hartman, Alen Džeko, Petra Gjurić

Dizajn i grafička priprema: Predrag Rapačić

Lektura: Vicko Krampus

Revizija: Mislav Kirac (2013.)

Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP)

Projekt Poticanje energetske efikasnosti u Hrvatskoj

Projektni ured – Savska 129/1, 10000 Zagreb, Hrvatska

tel.: 385 (1) 6331 887, fax.: 385 (1) 6331 880

E-mail: energetska.efikasnost@undp.org

www.ee.undp.hr

www.facebook.com/gaspenergetic